

32001R0381

2001 2 27

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 57/5

TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 381/2001
2001 m. vasario 26 d.
sukuriantis greitojo reagavimo mechanizmą

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

arba apsaugoti normalias sąlygas pradėtoms politikoms vykdyti, siekiant išsaugoti jų veiksmingumą.

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į 308 straipsnį,

- (5) Toks mechanizmas turi, remiantis pagreitinto sprendimų priėmimo procedūromis, palengvinti specialių finansinių išteklių mobilizaciją ir spartų panaudojimą.

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

- (6) Taryba ir Komisija privalo užtikrinti Europos Sąjungos vykdomų išorinių veiksmų darną atsižvelgdamos į išorės santykius, saugumą, ekonominę, socialinę ir raidos politiką. Pirmiau minėtoje ataskaitoje Europos Vadovų Taryba taip pat pabrėžė, kad norėdama greičiau ir veiksmingiau reaguoti į išylančias krizines situacijas, Sąjunga turi stiprinti savo išteklių ir priemonių reaguojamumą ir veiksmingumą, taip pat jų sinergiją.

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Bendrijos politika keliuose pasaulio regionuose apima plėtos pagalbą, makrofinansinę pagalbą, pagalbą ekonominiam, regioniniam ir techniniam bendradarbiavimui, pagalbą atstatymui, pagalbą pabėgėliams ir perkeltiesiems asmenims ir pagalbą, skirtą operacijoms, remiančioms demokratijos ir teisinės valstybės įtvirtinimą, pagarbą žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms.

- (7) Veikla, kurią apima 1996 m. birželio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1257/96 dėl humanitarinės pagalbos ⁽³⁾ („ECHO reglamentas“), neturėtų būti finansuojama pagal šį reglamentą.

- (2) Pagalbos ir bendradarbiavimo programų tikslams ir (arba) tinkamo jų vykdymo sąlygoms gali kelti pavojų arba juos tiesiogiai paveikti, *inter alia*, krizinių ar konfliktinių situacijų atsiradimas, galimos ar esamos grėsmės teisėtvarakai, asmenų saugumui ir saugai.

- (8) Būtina, kad visi su Bendrijos finansinės paramos įgyvendinimu susiję klausimai būtų kuo skaidresni ir kad asignavimų naudojimas būtų tinkamai kontroliuojamas.

- (3) Europos Vadovų Taryba susitikime Helsinkyje 1999 m. gruodžio 10 ir 11 d. ataskaitoje, kurią ji priėmė dėl Europos Sąjungos nekarinių krizių valdymo pajėgumo plėtos, ypač pabrėžė, kad greito finansavimo mechanizmai, tokie kaip Komisijos kuriamas Greitojo reagavimo fondas, turi būti įsteigti siekiant atitinkamai pagreitinti finansų teikimą, skirtą ES veiklai remti, prisidėti prie kitų tarptautinių organizacijų vykdomų operacijų bei nevyriausybinių organizacijų (NVO) veiklai finansuoti.

- (9) Šiame reglamente atsižvelgiama į Bendrijos finansinių interesų apsaugą ir kovą su sukčiavimu ir pažeidimais.

- (10) EB sutartis nenumato šiam reglamentui priimti jokių kitų įgaliojimų nei paminėtieji 308 straipsnyje,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

- (4) Todėl svarbu, kad būtų priimtos nuostatos mechanizmui, kuris parems esamas Bendrijos politikas ir programas ir leis Bendrijai sparčiai imtis veiksmų, turinčių padėti atstatyti

Sukuriamas mechanizmas, toliau vadinamas greitojo reagavimo mechanizmu, kurio tikslas — leisti Bendrijai greitai, veiksmingai ir lanksčiai reaguoti į skubių veiksmų reikalaujančias ar krizines situacijas arba krizių atsiradimą šiame reglamente nurodytomis sąlygomis.

⁽¹⁾ OL C 311 E, 2000 10 31, p. 213.

⁽²⁾ Nuomonė pareikšta 2001 m. sausio 17 d. (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽³⁾ OL L 163, 1996 7 2, p. 1.

2 straipsnis

1. Greitojo reagavimo mechanizmas remiasi visais galiojančiais Bendrijos teisės aktais, išvardytais šio reglamento priede.

2. Veiksmai, kurie įprastomis aplinkybėmis atliekami pagal visus priede išvardytus reglamentus ir programas, gali būti pradėti pagal šį reglamentą, jei:

- a) veiksmas turi būti neatidėliotinas ir negali būti pradėtas per priimtina laiką pagal galiojančius teisės aktus, atsižvelgiant į poreikį veikti skubiai;
- b) veiksmas yra ribotas laike, kaip nurodyta 8 straipsnio nuostatose.

3. Nukrypstant nuo šio straipsnio 2 dalies, veiksmai, atliekami pagal ECHO reglamentą ir galimai finansuojami kaip numatyta jame, negali būti finansuojami pagal šį reglamentą.

Tačiau ypatingomis saugumo ar krizių valdymo situacijomis Komisija gali nuspręsti, kad intervencija greitojo reagavimo mechanizmo priemonėmis yra tinkamesnė, jei būtina, sujungus su ECHO veiksmu. Tokiu atveju sukuriama glaudus bendradarbiavimas siekiant optimalaus bendro darnumo.

4. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali kvalifikuota balsų dauguma keisti priedą.

3 straipsnis

1. Greitojo reagavimo mechanizmas gali būti pradėtas vykdyti, kai naudą gaunančiose valstybėse išskyla krizinės ar krizių radimosi situacijos, situacijos, keliančios pavojų teisėtvarakai, asmenų saugumui ir saugai, situacijos, galinčios virsti ginkluotu konfliktu arba destabilizuoti valstybę, ir kai tokios situacijos gali kelti pavojų paramos ir bendradarbiavimo politikų ir programų naudai, jų veiksmingumui ir (arba) sąlygoms tinkamai jas įgyvendinti.

2. Civilinio pobūdžio veiksmai, vykdomi visose priede išvardytų teisės aktų intervencijos srityse, gali būti vykdomi pagal greitojo reagavimo mechanizmą, siekiant krizinėse ar krizių radimosi situacijose išsaugoti ar atkurti stabilumo sąlygas, būtinas tinkamam ir sėkmingam tų pagalbos, paramos ir bendradarbiavimo politikų ir programų įgyvendinimui.

4 straipsnis

1. Sprendimą pradėti veiksmą pagal greitojo reagavimo mechanizmą priima Bendrija pagal šio reglamento nuostatas.

Jį vykdo Komisija pagal galiojančias biudžeto ir kitokias procedūras, įskaitant nustatytas 1977 m. gruodžio 21 d. Finansinio reglamento, taikomo bendrajam Europos Bendrijų biudžetui ⁽¹⁾, 116 ir 118 straipsniuose.

2. Jei Komisija ketina imtis veiksmų pagal šį reglamentą, prieš priimdama sprendimą ji nedelsdama informuoja apie tai Tarybą.

⁽¹⁾ OL L 356, 1977 12 31, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB, EAPB, Euratomas) Nr. 2673/1999 (OL L 326, 1999 12 18, p. 1).

Vėliau vykdydama šį veiksmą, Komisija deramai atsižvelgia į Tarybos patvirtintą požiūrį dėl ES išorės veiksmų sanglaudos.

5 straipsnis

1. Bendrijos finansavimas pagal šį reglamentą atliekamas subsidijų forma.

2. Šiame reglamente nurodytos intervencijos atleidžiamos nuo mokesčių, rinkliavų ir muitų ar maito rinkliavų.

6 straipsnis

1. Pagal šį reglamentą tinkamais įgyvendinančiais partneriais gali būti valstybių narių arba naudą gaunančių valstybių institucijos ar jų atstovybės, regioninės ir tarptautinės organizacijos ir jų atstovybės, nevyriausybines organizacijos ir valstybiniai ir privatus operatoriai, turintys tinkamų specialių žinių ir patirties.

2. Komisija gali sudaryti finansinius ar bendruosius susitarimus su atitinkamomis valstybinėmis agentūromis, tarptautinėmis organizacijomis, nevyriausybines organizacijomis ir valstybiniais ar privačiais operatoriais, remdamasi jų gebėjimu atlikti greitas intervencijas krizių valdyme. Situacijose, kuriose reikia unikalų asmeninių žinių arba kuriose operacijos patikimumas ir šalių pasitikėjimas yra susiję su specialiu asmeniu ar organizacija, Komisija gali pasirašyti sutartis su individualiomis organizacijomis ar operatoriais, net jei prieš tai nebuvo sudarytas bendrasis susitarimas.

3. Po to kai Komisija priima finansavimo sprendimą pagal 4 straipsnį ir kiek galima greičiau, sudaromas finansinis susitarimas su nevyriausybines organizacijomis ir (arba) privačiais operatoriais, kurie buvo išrinkti intervencijai vykdyti, remiantis atitinkamais bendraisiais susitarimais.

4. Nevyriausybines organizacijos, atitinkančios finansinių susitarimų reikalavimus intervencijoms pagal šį reglamentą įgyvendinti, turi atitikti tokius kriterijus:

- a) jos turi būti autonominės ne pelno siekiančios organizacijos;
- b) jos privalo turėti savo būstines valstybėje Bendrijos narėje arba trečiojoje šalyje, gaunančioje Bendrijos pagalbą.

Išimtiniais atvejais jų būstinės gali būti kitoje trečiojoje šalyje.

5. Nustatant privataus operatoriaus ar nevyriausybines organizacijos tinkamumą Bendrijos finansavimui, atsižvelgiama į tokius veiksnius:

- a) jos administracinės ir finansinės vadybos pajėgumai;
- b) jos techninis ir logistinis pajėgumas atsižvelgiant į planuojamų operacijų skubumą;
- c) jos patirtis konkrečioje srityje;
- d) prirėkus jos pasirengimas dalyvauti bet kokioje specialioje koordinavimo sistemoje, įkurtoje intervencijai vykdyti;
- e) jos reputacija ir nešališkumo vykdant jai skirtas užduotis garantija.

7 straipsnis

1. Visose pagal šį reglamentą sudarytose finansavimo sutartyse ar susitarimuose numatoma galimybė Komisijai ir Audito Rūmams atlikti patikrinimus vietoje pagal galiojančias taisykles.

2. Komisija gali atlikti patikrinimus ir inspektavimus vietoje pagal 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų⁽¹⁾. Komisijos priimtose priemonėse numato reikiamą Bendrijos finansinių interesų apsaugą pagal 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų gynimo⁽²⁾.

8 straipsnis

1. Kiekvienais metais biudžeto valdymo institucija nustato bendras metines maksimalias ribas šiuo reglamentu numatytiems intervencijoms finansuoti finansinės perspektyvos ribose.

2. Bet kokio pagal šį reglamentą atliekamo veiksmo įgyvendinimo laikotarpis yra ribotas, jis negali būti ilgesnis kaip šeši mėnesiai.

3. Išimtiniais atvejais, atsižvelgiant į specifinį konkrečios krizės pobūdį ar jos intensyvumą, Komisija gali priimti sprendimą dėl papildomo veiksmo. Tokiam papildomam veiksmui galioja tie patys reikalavimai kaip ir pradiniam veiksmui.

9 straipsnis

1. Priėmusi sprendimą Komisija nedelsdama informuoja Tarybą apie patvirtintus veiksmus ir projektus, konkrečiai nurodydama reikiamas sumas, jų pobūdį ir susijusius partnerius. Be to, Komisija nuolat informuoja Tarybą apie šių veiksmų ir projektų vykdymą bei prireikus — apie paskesnius veiksmus.

2. 8 straipsnio 2 dalyje minėto šešių mėnesių laikotarpio pabaigoje ir ne vėliau kaip iki jų baigimo, Komisija įvertina pagal šį

reglamentą atliktus veiksmus, siekdama nustatyti, ar tikslai pasiekti, ir prireikus priimti gaires būsimų intervencijų veiksmingumui didinti. Prireikus toks vertinimas taip pat apima veiksmų sąsą atsižvelgiant į galiojančius Bendrijos reglamentus ir programas. Komisija nedelsdama informuoja Tarybą apie tokio vertinimo rezultatus.

10 straipsnis

1. Komisija užtikrina, kad pagal greitojo reagavimo mechanizmą atliekami veiksmai yra veiksmingai koordinuojami, įskaitant neplaninį koordinavimą, kai veiksmą atlieka valstybė narė, siekdama padidinti intervencijų darnumą, papildomumą ir veiksmingumą. Šiuo tikslu Komisija ir valstybės narės keičiasi visa naudinga informacija apie veiksmus, kuriuos jos įgyvendina ar ketina įgyvendinti.

2. Komisija skatina koordinavimą ir bendradarbiavimą su tarptautinėmis ir regioninėmis organizacijomis. Ji užtikrina, kad pagal greitojo reagavimo mechanizmą pradėti veiksmai būtų koordinuoti ir derėtų su tarptautinių ir regioninių organizacijų ir agentūrų veiksmis.

3. Bus imamasi reikiamų priemonių Bendrijos indėlio matomumui pasiekti.

11 straipsnis

Taryba turi peržiūrėti šį reglamentą iki 2005 m. gruodžio 31 d. Šiuo tikslu, likus mažiausiai šešioms mėnesiams iki tokios peržiūros, Komisija pateikia Tarybai bendrą jo įgyvendinimo įvertinimo ataskaitą, taip pat, jei reikia, bet kokius pasiūlymus dėl reglamento atėties ir prireikus bet kokius pasiūlymus jį keisti.

12 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas iki 2006 m. gruodžio 31 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2001 m. vasario 26 d.

Tarybos vardu

Pirmininkė

A. LINDH

⁽¹⁾ OL L 292, 1996 11 15, p. 2.

⁽²⁾ OL L 312, 1995 12 23, p. 1.

PRIEDAS

„Geografiniai“ reglamentai ir sprendimai

- 1989 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3906/89 dėl ekonominės pagalbos tam tikroms Vidurio ir Rytų Europos šalims ⁽¹⁾.
- 1992 m. vasario 25 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 443/92 dėl finansinės ir techninės paramos besivystančioms Azijos ir Lotynų Amerikos šalims bei bendradarbiavimo su jomis ⁽²⁾.
- 1994 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1734/94 dėl finansinio ir techninio bendradarbiavimo su Vakariniu krantu ir Gazos ruožu ⁽³⁾.
- 1996 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1488/96 dėl finansinių ir techninių priemonių, remiančių (MEDA) ekonominių ir socialinių struktūrų reformą pagal Europos-Viduržemio jūros regiono valstybių partnerystę ⁽⁴⁾.
- 1999 m. gruodžio 29 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 99/2000 dėl paramos tiekimo Rytų Europos ir Centrinės Azijos valstybėms partnerėms ⁽⁵⁾.
- 2000 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1726/2000 dėl bendradarbiavimo su Pietų Afrika plėtojimo ⁽⁶⁾.
- Tarybos reglamentas Nr. 2666/2000 dėl paramos Albanijai, Bosnijai ir Hercegovinai, Kroatijai, Jugoslavijos Federacinei Respublikai ir buvusiai Jugoslavijos Respublikai Makedonijai, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1628/96 ir iš dalies keičiantis reglamentus (EEB) Nr. 3906/89 ir (EEB) Nr. 1360/90, bei sprendimus 97/256/EB ir 1999/311/EB ⁽⁷⁾.
- ACP Partnerystės susitarimas, pasirašytas Cotonou 2000 m. birželio 23 d. (dar neratifikuotas).
- Ketvirtoji ACP-EEB Konvencija ⁽⁸⁾: (Sutarties, Finansinio protokolo, 1-9 protokolų ir deklaracijų tekstas).

„Sektorių“ reglamentai ir sprendimai (pagalba maisto produktams, rekonstrukcija, nevyriausybinių organizacijos ir t. t.)

- 1996 m. birželio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1292/96 dėl pagalbos maisto produktais politikos ir pagalbos maisto produktais valdymo bei specialių operacijų, remiančių maisto saugumą ⁽⁹⁾.
- 1996 m. lapkričio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2258/96 dėl atkūrimo ir atstatymo operacijų besivystančiose šalyse ⁽¹⁰⁾.
- 1997 m. kovo 3 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 443/97 dėl operacijų, skirtų padėti išskeldintiems žmonėms besivystančiose Azijos ir Lotynų Amerikos šalyse ⁽¹¹⁾.
- 1998 m. liepos 17 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1658/98 dėl kartu su Europos nevyriausybėmis vystymo organizacijomis finansuojamų operacijų, svarbių besivystančioms šalims ⁽¹²⁾.
- 1998 m. liepos 17 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1659/98 dėl decentralizuoto bendradarbiavimo ⁽¹³⁾.
- 1998 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimas 1999/25/Euratomas, patvirtinantis daugiametę programą (nuo 1998 iki 2002) veiksnių branduoliniame sektoriuje, susijusių su saugiu radioaktyviųjų medžiagų pervežimu bei su apsaugos priemonėmis ir pramoniniu bendradarbiavimu, skirtu tam tikriems branduolinių įrenginių saugos aspektams šalyse, dabar dalyvaujančiose Tacis programoje, skatinti ⁽¹⁴⁾.
- 1999 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 975/1999, nustatantis reikalavimus dėl plėtrą remiančio bendradarbiavimo veiksnių programų, kurios padeda siekti bendrojo tikslo — plėtoti ir įtvirtinti demokratiją ir teisingą valstybę bei gerbti žmogaus teises ir pagrindines laisves, įgyvendinimo ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁾ OL L 375, 1989 12 23. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2666/2000 (OL L 306, 2000 12 7, p. 1).

⁽²⁾ OL L 52, 1992 2 27, p. 1.

⁽³⁾ OL L 182, 1994 7 16, p. 4. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2840/98 (OL L 354, 1998 12 30, p. 14).

⁽⁴⁾ OL L 189, 1996 7 30, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2698/2000 (OL L 311, 2000 12 12, p. 1).

⁽⁵⁾ OL L 12, 2000 1 18, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 198, 2000 8 4, p. 1.

⁽⁷⁾ OL L 306, 2000 12 7, p. 1.

⁽⁸⁾ OL L 229, 1991 8 17, p. 3. Konvencija su paskutiniais pakeitimais, padarytais Susitarimu, pasirašytu Mauricijuje 1995 m. lapkričio 4 d. (OL L 156, 1998 5 29, p. 3).

⁽⁹⁾ OL L 166, 1996 7 5, p. 1.

⁽¹⁰⁾ OL L 306, 1996 11 28, p. 1.

⁽¹¹⁾ OL L 68, 1997 3 8, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1880/2000 (OL L 227, 2000 9 7, p. 1).

⁽¹²⁾ OL L 213, 1998 7 30, p. 1.

⁽¹³⁾ OL L 213, 1998 7 30, p. 6.

⁽¹⁴⁾ OL L 7, 1999 1 13, p. 31.

⁽¹⁵⁾ OL L 120, 1999 5 8, p. 1.

- 1999 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 976/1999, nustatantis reikalavimus dėl Bendrijos veiksmų programų, kurios, išskyrus vystymąsi remiančio bendradarbiavimo veiksmų programas, pagal Bendrijos bendradarbiavimo politiką padeda siekti bendrojo tikslo — plėtoti ir įtvirtinti demokratiją ir teisinę valstybę bei gerbti žmogaus teises ir pagrindines laisves trečiojoje šalyje, įgyvendinimo ⁽¹⁾.
- 2000 m. gegužės 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1080/2000 dėl paramos Jungtinių Tautų Laikinajai misijai Kosove (UNMIK) ir Aukštojo atstovo pareigybei Bosnijoje ir Hercegovinoje (OHR) ⁽²⁾.
- 2000 m. liepos 17 d. Tarybos sprendimas 2000/474/EB dėl Bendrijos indėlio į Tarptautinį Fondą „Dunojaus farvaterio išvalymas“ ⁽³⁾.
- 2000 m. lapkričio 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2493/2000 dėl priemonių, skirtų skatinti visišką aplinkosaugos aspekto integravimą į besivystančių šalių raidos procesą ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ OL L 120, 1999 5 8, p. 8.

⁽²⁾ OL L 122, 2000 5 24, p. 27.

⁽³⁾ OL L 187, 2000 7 26, p. 45.

⁽⁴⁾ OL L 288, 2000 11 15, p. 1.